

V Bruseli 10. mája 2021
(OR. en)

8135/21

COAFR 104
RELEX 351
CFSP/PESC 411
CSDP/PSDC 230
ACP 29
DEVGEN 80
COHAFA 39
COHOM 79
MIGR 78
CLIMA 92
COVID-19 185

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Africký roh: geostrategická priorita EÚ – závery Rady (10. mája 2021)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o Africkom rohu: geostrategickej priorite EÚ, schválené na 3 792. zasadnutí Rady 10. mája 2021.

Africký roh: geostrategická priorita EÚ

závery Rady

1. Africký roh je strategicky dôležitým regiónom, s ktorým má Európa dlhodobé politické a hospodárske väzby. EÚ je plne odhodlaná prehĺbiť svoje strategické vzťahy a partnerstvo s regiónom Afrického rohu a jeho krajinami s cieľom podporiť mier a bezpečnosť, demokraciu, ľudské práva, právny štát, rodovú rovnosť, udržateľný rozvoj, hospodársky rast, opatrenia v oblasti klímy a regionálnu spoluprácu. EÚ a Africký roh spájajú silné medziľudské vzťahy okrem iného vďaka veľkým a angažovaným diaspóram.
2. Rada ustanovuje novú stratégiu EÚ, ktorá vychádza zo strategického rámca pre Africký roh z roku 2011¹, v súlade s celkovým prístupom EÚ k Afrike², aby dala nový stimul tomuto vzťahu a zachovala politické, bezpečnostné a hospodárske záujmy EÚ. Cieľom tejto stratégie je posilniť partnerstvo EÚ s krajinami Afrického rohu a zlepšiť účinnosť a viditeľnosť EÚ v čoraz konkurenčnejšom prostredí. Týka sa ôsmich krajín Afrického rohu,³ ako aj regionálnych organizácií v rámci širšieho susedstva, ktoré zahŕňa Červené more a západný Indický oceán.
3. Región Afrického rohu v poslednom desaťročí prechádza dôležitým vývojom a zažíva čoraz väčšie zmeny v regionálnej dynamike. Historické mierové dohody a nástup demokratizácie so sebou priniesli nádej a príležitosti. Konflikty – často rozdúchavané etnickým napätím – súperenie o moc a prírodné zdroje, násilný extrémizmus, internacionalizované súperenie o vplyv a história násilných konfliktov však zhoršujú nestabilitu a roztrieštenosť v Africkom rohu v čase, keď je mnohostranná spolupráca oslabená. Ak sa má podporiť regionálna stabilita a demokratizácia, o ktorú sa obyvateľstvo oprávnené usiluje, je potrebné riešiť súčasné, navzájom prepojené krízy.

¹ [Závery Rady o Africkom rohu](#), 14. november 2011, neskôr aktualizované [závermi Rady o Regionálnom akčnom pláne EÚ pre Africký roh na roky 2015 – 2020](#), 26. október 2015.

² [Afrika – závery Rady](#), 30. jún 2020.

³ Džibutsko, Eritrea, Etiópia, Južný Sudán, Keňa, Somálsko, Sudán, Uganda.

4. Dôležité príležitosti ponúkajú demografické zmeny, urbanizácia, digitalizácia a nové trhy. Tento región je však postihnutý katastrofálnymi dôsledkami zmeny klímy a čoraz častejšími prírodnými katastrofami. Na to, aby bolo možné vyriešiť pretrvávajúcu chudobu, prejavy sociálno-ekonomickej nerovnosti, sťažený prístup k základným službám a nedostatok dôstojných pracovných príležitostí, t. j. problémy, ktoré ešte zhoršila pandémia COVID-19, je potrebné zvládnuť výzvy v správnej oblasti. V tomto regióne sa nachádza najväčší počet vnútorne vysídlených osôb a utečencov v Afrike. Nadalej v ňom dochádza k porušovaniu a zneužívaniu ľudských práv a porušovaniu medzinárodného humanitárneho práva a súčasne k prudkému nárastu humanitárnych výziev. Navyše tiež ostáva regiónom pôvodu, tranzitu a určenia rozsiahlych migračných tokov vrátane neregulárnej migrácie do iných krajín v širšom regióne, ako aj do EÚ.
5. EÚ okrem toho, že udržiava silné politické, hospodárske a obchodné vzťahy, je tiež významným, dlhodobým a spoľahlivým partnerom, pokiaľ ide o mier, udržateľný rozvoj a humanitárnu pomoc. EÚ si chce posilniť pozíciu a zmobilizovať celú škálu politík a nástrojov, aby v Africkom rohu podporila svoje strategické priority.

Hlavné zásady

6. Pre konkrétny, udržateľný a dlhodobý rozvoj regiónu je potrebné, aby zaň prevzali zodpovednosť regionálne, národné a miestne orgány a aby sa v ňom angažovali. EÚ na to, aby zväčšila účinok tejto zaangažovanosti, a to najmä v oblasti mieru, bezpečnosti a správy vecí verejných, uplatní prístup založený na **partnerstve a vzájomnej zodpovednosti**. Jednotné chápanie zodpovednosti každého partnera, ako aj spoločné priority a konkrétne a merateľné ciele sa jasne zdefinujú v rámci úprimného, otvoreného a posilneného politického dialógu.

7. Stratégia EÚ v Africkom rohu sa zakladá na nepretržitom presadzovaní a dodržiavaní **ľudských práv**, rodovej rovnosti, demokracie, právneho štátu, humanitárnych zásad a medzinárodného humanitárneho práva, ktoré ostanú všeobecným základom pôsobenia EÚ. EÚ predovšetkým nepoľaví vo svojom pevnom odhodlaní presadzovať a chrániť plné uplatňovanie ľudských práv všetkými ženami a dievčatami. Bude pokračovať v úsilí o predchádzanie sexuálnemu a rodovo motivovanému násiliu a boj proti nemu. EÚ zvýši úsilie o to, aby sa zabezpečilo plné dodržiavanie práv detí. Zintenzívni tiež spoluprácu s obhajcami ľudských práv a organizáciami občianskej spoločnosti. EÚ sa neprestane zasadzovať za slobodu prejavu. Bude tiež pokračovať v úsilí o zrušenie trestu smrti.
8. EÚ bude venovať osobitnú pozornosť **inklúzii**. Kľúčovými hnacími silami zmeny sú občianska spoločnosť, ženy a mládež, a preto sa musia podieľať na úsilí o nastolenie mieru a budovanie štátu. EÚ sa bude aj naďalej rázne zasadzovať za ich zvýšenú angažovanosť v politickej oblasti a podporovať posilňovanie ich spoločensko-ekonomického postavenia. EÚ bude tiež pokračovať v boji proti diskriminácii a podporovať začleňovanie osôb v zraniteľných situáciách a marginalizovaných komunitách do spoločnosti.
9. EÚ ďalej posilní svoj **integrovaný prístup** ku konfliktom a krízam a trojité prepojenie medzi humanitárnou pomocou, rozvojovou spoluprácou a mierovým úsilím. EÚ je tiež odhodlaná zvýšiť súdržnosť, konzistentnosť a kontinuitu svojich politík a aktivít. Týka sa to tiež opatrení, ktoré majú zaručiť súlad pôsobnosti súkromného sektora so zásadami v oblasti podnikania a ľudských práv.⁴ Patrí sem tiež silný dôraz na zvýšenie účinnosti regionálnej koordinácie a na **regionálnu integráciu** ako zastrešujúci politický cieľ EÚ.

Jednotný prístup k demokracii a regionálnemu mieru a bezpečnosti

10. Jednotlivé vlády krajín tohto regiónu sa zodpovedajú svojmu obyvateľstvu a nesú hlavnú zodpovednosť za podporu snaženia svojich obyvateľov. EÚ nepoľaví v odhodlaní podporovať **demokratizáciu a budovanie právneho štátu** a presadzovať otvorený politický priestor.

⁴ [Usmerňujúce zásady OSN pre podnikanie a ľudské práva](#)

11. Demokratická a transparentná správa je nevyhnutná, ak sa má **posilniť spoločenská zmluva** medzi štátom a jeho občanmi a medzi centrami a perifériami. EÚ je pripravená podporiť takéto úsilie vrátane možných inovačných prístupov, ako je elektronická verejná správa.
12. Závažnou prekážkou správy, hospodárskeho rastu a sociálnej spravodlivosti je korupcia. EÚ bude klásť väčší dôraz na **boj proti korupcii** a zajatiu štátu, ako aj proti odlevu nezákonne nadobudnutých finančných prostriedkov a zároveň bojovať proti beztrestnosti a podporovať zodpovednosť, transparentnosť a dodržiavanie medzinárodných finančných noriem.
13. EÚ posilní svoju podporu **mieru a bezpečnosti**. Napriek pozitívnemu politickému vývoju pretrvávajú nestabilita a neistota, ktoré pôsobia destabilizujúco na celý región. Napätie v krajinách tohto regiónu a medzi nimi je čoraz znepokojivejšie a poukazuje na potrebu účinného, multilaterálneho prístupu ku kolektívnej bezpečnosti, k dialógu a budovaniu dôvery. EÚ bude naďalej spolupracovať s Africkou úniou (AÚ) a s Medzivládny úradom pre rozvoj (IGAD). EÚ je pripravená spolupracovať s vedúcimi predstaviteľmi IGAD s cieľom pomôcť im v ďalšom budovaní kapacít IGAD a dosiahnuť, aby sa z neho stal účinnejší multilaterálny orgán posilňujúci dôveru medzi krajinami regiónu.
14. Hoci tento región musí prevziať zodpovednosť za vlastný mier a bezpečnosť, EÚ bude aj prostredníctvom svojich misií a operácií SBOP spolu s medzinárodnými partnermi naďalej podporovať budovanie **kapacít regionálnej bezpečnosti**, ako sú africké operácie na podporu mieru a iné bezpečnostné dojednania reagujúce na všetky bezpečnostné hrozby, a to aj na mori.
15. EÚ bude naďalej podporovať **námornú bezpečnosť** využívaním námornej diplomacie ako nástroja na podporu spolupráce a synergií medzi regionálnymi aktérmi. V tejto súvislosti sa zrevidoval a predĺžil mandát operácie EUNAVFOR – Somalia ATALANTA, kľúčového námorného aktéra v regióne, s cieľom podporiť angažovanosť EÚ v oblasti južného Červeného mora a západného Indického oceánu. Aj keď hlavnou úlohou tejto operácie zostáva odrádzať od pirátstva, predchádzať mu a potláčať ho, prispeje tiež k boju proti inej námornej trestnej činnosti a nezákonnej činnosti.
16. EÚ bude tiež naďalej podporovať **boj proti teroristickým skupinám** pôsobiacim v regióne a z neho, ako sú aš-Šabáb a Dá'iš, a iným násilným neštátnym subjektom. Bude to zahŕňať opatrenia zamerané na boj proti násilnému extrémizmu a na predchádzanie radikalizácii.

17. Krajiny v tomto regióne sa zapájajú do internacionalizovaných konfliktov a pozemné a námorné hranice sa spochybňujú a ostávajú zdrojom nestability. Nestabilitu naďalej spôsobujú aj konflikty medzi spoločenstvami. EÚ podporí a bude presadzovať mechanizmy – najmä mechanizmy na zodpovednosti Afriky – na ďalšie účinné **predchádzanie sporom, ich zmierňovanie a mierové urovnávanie a na zmierenie** tým, že sa podporí dialóg a mediácia, ako aj zvýšia kapacity na analýzu, monitorovanie, zmierňovanie a riešenie vznikajúcich konfliktných situácií a ich predchádzanie, a to aj na hraniciach. V tejto súvislosti je nevyhnutné, aby sa zohľadnilo zachovanie jednoty a zásady územnej celistvosti krajín Afrického rohu.
18. EÚ opätovne vyjadruje podporu presadzovaniu a vykonávaniu programu Organizácie Spojených národov zameraného na **ženy, mier a bezpečnosť**,⁵ ktorý má zaručiť plnú, rovnocennú a zmysluplnú účasť žien na riešení otázok mieru a bezpečnosti, v súlade s akčným plánom EÚ⁶ a programami zameranými na mládež, mier a bezpečnosť⁷ a na ochranu civilného obyvateľstva,⁸ ako aj zásady zodpovednosti za ochranu.⁹
19. EÚ sa bude naďalej zasadzovať za vykonávanie programu v **otázke detí v ozbrojených konfliktoch** v súlade s príslušnými usmerneniami EÚ a rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1612 a súvisiacimi rezolúciami.

Podpora multilateralizmu a medzinárodného poriadku založeného na pravidlách

20. EÚ bude pokračovať v obhajobe a **podpore multilateralizmu a medzinárodného poriadku založeného na pravidlách**, sústredeného okolo OSN. Bude naďalej úzko spolupracovať s africkými a medzinárodnými partnermi, aby prispela k spoločnému prístupu a kolektívnej reakcii v záujme stabilizácie a rozvoja, a to najmä s AÚ, IGAD, OSN, medzinárodnými finančnými inštitúciami, ako aj s inými kľúčovými bilaterálnymi a regionálnymi aktérmi. EÚ sa tiež bude usilovať prehĺbiť svoju spoluprácu s krajinami a organizáciami Afrického rohu na multilaterálnych fórach v otázkach spoločného záujmu.

⁵ [Rezolúcia BR OSN č. 1325 \(2000\)](#) a následné rezolúcie o ženách, mieri a bezpečnosti.

⁶ [Akčný plán EÚ o ženách, mieri a bezpečnosti \(WPS\) na roky 2019 – 2024.](#)

⁷ [Rezolúcia BR OSN č. 2250 \(2015\)](#) a následné rezolúcie o mládeži, mieri a bezpečnosti.

⁸ [Rezolúcia BR OSN č. 1265 \(1999\)](#) a [BR OSN č. 1894 \(2009\)](#) o ochrane civilného obyvateľstva v ozbrojených konfliktoch.

⁹ [Zásada OSN stanovujúca zodpovednosť za ochranu](#)

21. V rámci boja proti **cezhraničnej trestnej činnosti** podporí EÚ regionálne úsilie zamerané na boj proti všetkým formám nedovoleného obchodovania a nezákonným finančným tokom. EÚ vynaloží osobitné úsilie, aby sa narušili siete financovania teroristických skupín pôsobiacich v tomto regióne a z neho. Toto úsilie by sa malo zamerať na narušenie existujúcich väzieb medzi terorizmom a nadnárodnou organizovanou trestnou činnosťou.
22. EÚ víta dlhodobú solidaritu a veľkorysosť tohto regiónu, kde žije najväčší počet utečencov a vnútorne vysídlených osôb v Afrike. EÚ bude naďalej zohrávať vedúcu úlohu pri poskytovaní zásadovej **humanitárnej pomoci** najzraniteľnejším osobám postihnutým katastrofami spôsobenými ľudskou činnosťou alebo prírodnými katastrofami. EÚ je odhodlaná zasadiť sa o celkové zvýšenie zdrojovej základne pre humanitárnu činnosť, a to v rámci EÚ, ako aj v širšom zmysle, aby sa uspokojili rastúce potreby. Jej prioritou bude aj naďalej presadzovanie dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva, medzinárodného utečeneckého práva a ochrana humanitárneho priestoru.
23. **Zmena klímy a zhoršovanie životného prostredia** už výrazne postihujú tento región a znásobujú jeho riziká, keďže zhoršujú doterajšiu zraniteľnosť, vyhrocujú konflikty, zvyšujú nútenú migráciu a vyostrejujú súperenie o vzácne prírodné zdroje, najmä o pôdu a vodu. EÚ prispeje k riešeniu rastúceho vplyvu zmeny klímy na mier a bezpečnosť. EÚ tiež prehĺbi spoluprácu na všetkých úrovniach, a to najmä podporou ambiciózných vnútroštátne stanovených príspevkov, v záujme boja proti zmene klímy a zhoršovaniu životného prostredia, podpory klimatickej neutrálnosti a ochrany biodiverzity. Zároveň bude EÚ upozorňovať na príležitosti, aké táto transformácia prináša z hľadiska investícií, tvorby pracovných miest a hospodárskeho rozvoja.
24. EÚ bude pokračovať v spolupráci na národnej a regionálnej úrovni, a to aj v spolupráci so súkromným sektorom, aby sa znížila nestabilita, udržali rozvojové výsledky a komplexným spôsobom riešili hlavné príčiny nestability a konfliktov, čo prispeje k väčšej **odolnosti**. Životne dôležitými oblasťami, v ktorých môže EÚ ponúknuť jedinečné odborné znalosti, je podpora spôsobilosti na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu, zavádzanie stratégií znižovania rizika katastrof, zlepšovanie pripravenosti na ne, budovanie kapacít v zelenom/modrom hospodárstve, podpora udržateľnej prepojenosti, posilňovanie klimaticky inteligentného poľnohospodárstva, ako aj inkluzívnych a udržateľných agropodnikateľských hodnotových reťazcov.

25. V súlade so spoločným akčným plánom z Valletty a chartúmskym procesom bude EÚ presadzovať individualizovaný, vyvážený, koherentný a komplexný prístup k **migrácii** zameraný na celú trasu prostredníctvom dialógov a vzájomne prospešných partnerstiev na národnej a regionálnej úrovni. EÚ bude podporovať regionálne a vnútroštátne kapacity v záujme účinného riadenia migrácie a riešenia neregulárnej migrácie, prevádzačstva a obchodovania s ľuďmi, nútenej migrácie a ich základných príčin, ako aj v záujme využitia výhod migrácie v prospech rozvoja v rámci afrického kontinentu a tohto regiónu. Naďalej bude dôležitá ďalšia spolupráca s partnermi v regióne v otázkach readmisie, návratu, reintegrácie a regulárnej migrácie v súlade s právomocami EÚ a členských štátov. EÚ sa bude naďalej angažovať v oblasti medzinárodnej ochrany ľudských práv migrantov a podpory hostiteľských a tranzitných komunít. Podporí sa spolupráca s ostatnými cieľovými regiónmi vrátane krajín Perzského zálivu.

Posilnený záväzok v záujme sociálneho a ľudského rozvoja

26. Pandémia COVID-19 ukázala, ako sa lokálne ohniská choroby môžu zmeniť na globálnu hrozbu pre ľudské zdravie a hospodársku stabilitu. EÚ je odhodlaná posilňovať systémy zdravotnej starostlivosti, ako aj pripravenosť a reakčnú schopnosť partnerov a podporovať štrukturálne reformy v **sektore zdravotníctva**. V súlade s prístupom Tímu Európa zohrávajú EÚ a jej členské štáty vedúcu úlohu pri zriaďovaní nástroja COVAX, ktorého sú tiež hlavnými prispievateľmi. EÚ sa bude naďalej usilovať o to, aby sa zaručil včasný, spravodlivý a rovnocenný globálny prístup k bezpečným, cenovo dostupným a účinným vakcínam pre všetkých, a bude podporovať vakcinačné kampane, pričom tiež preskúma možnosti podpory miestnych výrobných kapacít.
27. Pre udržateľný a inkluzívny rozvoj je dôležitý **sociálny a ľudský rozvoj**. Prioritou v Africkom rohu budú aj naďalej investície do vzdelávania a technickej a odbornej prípravy, aby mladí ľudia získali zručnosti potrebné na to, aby mohli posilniť svoje postavenie a začleniť sa do trhu práce. Vzdelaná a kvalifikovaná mládež bude hlavnou hnacou silou udržateľného rozvoja. EÚ bude naďalej podporovať úsilie vlád o zlepšenie spravodlivého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave.

28. EÚ sa bude aj naďalej zasadzovať za presadzovanie, ochranu a napĺňanie všetkých ľudských práv a za úplné a účinné vykonávanie Pekinskej akčnej platformy a akčného programu Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a výsledkov konferencií venovaných ich preskúmaniu a v tejto súvislosti sa bude aj naďalej zasadzovať za **sexuálne a reprodukčné zdravie a práva**. Vzhľadom na to EÚ opätovne potvrdzuje svoje odhodlanie presadzovať, chrániť a uplatňovať právo každého jednotlivca na úplnú kontrolu nad otázkami súvisiacimi s jeho sexualitou a sexuálnym a reprodukčným zdravím a na slobodné a zodpovedné rozhodovanie sa v týchto otázkach bez diskriminácie, nátlaku a násilia. EÚ zároveň zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť všeobecný prístup ku kvalitným a dostupným komplexným informáciám v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia, kvalitnému a dostupnému vzdelávaniu v tejto oblasti vrátane komplexnej sexuálnej výchovy a k službám zdravotnej starostlivosti.

Podpora sociálno-ekonomickej obnovy, obchodu a regionálnej integrácie

29. COVID-19 závažne zasiahol už beztak oslabené sociálno-ekonomické štruktúry. EÚ bude preto naďalej venovať osobitnú pozornosť **hospodárskej obnove a sociálnemu zotaveniu** v súlade s výzvou na to, aby obnova prebiehala k lepšiemu a ekologickejšie, v snahe dosiahnuť ciele Agendy 2030. EÚ bude naďalej podporovať udržateľné využívanie a riadenie prírodných zdrojov, zelené technológie, rozvoj miestnych hodnotových reťazcov, všeobecný prístup k bezpečnej, zabezpečenej, udržateľnej a cenovo dostupnej energii.
30. Región Afrického rohu predstavuje rozsiahly a dynamický trh s veľkým potenciálom. EÚ bude naďalej podporovať **podnikanie**, rozvoj malých a stredných podnikov, mikroúvery a podnikateľské siete, digitalizáciu a uľahčovanie obchodu. V záujme podpory investícií a tvorby dôstojných pracovných miest majú tiež zásadný význam otvorenejšie a konkurenčnejšie rovnaké podmienky pre všetky podniky. EÚ sa tiež zasadí za sociálnu ochranu a sociálnu zodpovednosť súkromných spoločností, ako aj ľudské práva vo svete práce.

31. EÚ bude naďalej **podporovať regionálnu hospodársku integráciu a spoluprácu** okrem iného podporou koordinovaného medzinárodného úsilia o dlhovú úľavu v rámci príslušných multilaterálnych rámcov, podporou krajín v tomto regióne, ktoré sa uchádzajú o členstvo v Svetovej obchodnej organizácii (WTO), a zavádzania Africkej kontinentálnej zóny voľného obchodu (AfCFTA). EÚ bude pokračovať v spolupráci s Východoafrickým spoločenstvom (EAC) a IGAD s cieľom podporiť hospodársku spoluprácu. Prinesie to viac príležitostí pre zahraničné investície a rozvoj súkromného sektora, a to aj zo strany EÚ a prostredníctvom diaspóry v regióne. V tomto duchu bude EÚ hľadať spôsoby, ako posilniť svoju spoluprácu v oblasti obchodu a investícií, okrem iného vykonávaním dohody o hospodárskom partnerstve (DHP) a tým, že sa členom Východoafrického spoločenstva umožní vykonávať uvedenú dohodu na základe zásady variabilnej geometrie.
32. EÚ si vysoko cení **medzil'udské väzby**. Bude naďalej rozvíjať výmenné programy, ako napríklad vzdelávacie a vedecké partnerstvá a štipendiá, a umožní diaspóram v krajinách EÚ prispievať k rozvoju tohto regiónu. EÚ tiež posilní kultúrnu spoluprácu, najmä úlohu kultúry a kultúrneho dedičstva ako predpokladov mieru a rozvoja.

Posilnenie regionálnej súdržnosti a efektívnosti v kontexte jednotlivých krajín

33. V súlade s hlavnými zásadami a prioritami tejto stratégie, ktoré sa prispôbia každému špecifickému národnému a lokálnemu kontextu, EÚ posilní svoje partnerstvo s príslušnými krajinami v regióne, pričom zohľadní ich rozmanitosť a vývoj v strednodobom a dlhodobom horizonte.
34. Pokiaľ ide o **Keňu**, prioritou EÚ bude strategickejší vzťah najmä v oblasti mieru a bezpečnosti, demokracie, obchodu a investícií, zmeny klímy, správy vecí verejných a ľudských práv. Keňa má výrazný potenciál posilňovať regionálnu stabilitu a zohrávať konštruktívnu úlohu v oblasti mieru a bezpečnosti. EÚ podporí výraznejšiu diplomatickú a multilaterálnu angažovanosť Kene na globálnych a regionálnych fórach. Silné partnerstvo so susednými krajinami má kľúčový význam pre stabilitu regiónu.

35. EÚ bude naďalej podporovať transformáciu v Etiópii a Sudáne, ktorej úspech má pre regionálnu stabilitu kľúčový význam. **Etiópia** je strategickým partnerom EÚ a dôležitým regionálnym a multilaterálnym aktérom. EÚ bude podporovať vykonávanie demokratických a hospodárskych reforiem, ako aj úsilie o zmierenie založené na inkluzívnom a transparentnom dialógu. Konflikt v Tigraji a stupňujúce sa etnické násilie v tejto krajine vyvolávajú vážne obavy a majú pre tento región neblahé dôsledky.¹⁰ Transformácia **Sudánu**, ktorú EÚ podporuje od samého počiatku, je pre Africký roh a Afriku pozitívnym príkladom. EÚ bude podporovať a pomáhať prechodnej vláde pod civilným vedením v zavádzaní politických a hospodárskych reforiem, vykonávaní mierovej dohody z Džuby a následných dohôd, ako aj v zohrávaní konštruktívnej úlohy v záujme podpory regionálnej stability. V priebehu transformácie bude obzvlášť dôležité, aby sa posilnila spravodlivosť v prechodnom období a zodpovednosť a aby sa dosiahla dlhová úľava.
36. EÚ bude naďalej podporovať rozhodujúci mierový proces a proces budovania štátu. EÚ, opierajúc sa o svoj komplexný prístup a významné investície do somálskeho mierového procesu a budovania štátu vrátane bezpečnosti prostredníctvom misie AMISOM a svojich misií SBOP, je naďalej odhodlaná pokračovať v podpore reformného a zmierovacieho programu **Somálska**, pričom federálne a regionálne vedenie musí na základe konsenzu a inkluzívnosti výrazne zintenzívniť svoje snaženie. Zatiaľ čo sa EÚ bude usilovať o rozdelenie finančného zaťaženia v záujme rekonfigurácie medzinárodnej prítomnosti bezpečnostných síl v krajine a prevzatia zodpovednosti v plnom rozsahu zo strany Somálska v súlade s rezolúciou BR OSN č. 2568,¹¹ zároveň však bude naďalej podporovať OSN a AÚ v ich úsilí o stabilizáciu. EÚ bude naďalej podporovať rýchle a úplné vykonávanie mierovej dohody v **Južnom Sudáne** a vyzve k posilneniu angažovanosti IGAD a AÚ v tejto súvislosti. Dôležitou prioritou tu bude aj naďalej boj proti korupcii a nezákonným finančným tokom.

¹⁰ [Etiópia – závery Rady](#), 11. marca 2021.

¹¹ [Rezolúcia BR OSN č. 2568](#) (2021).

37. EÚ podporuje pozitívny prínos **Džibutska** k mieru, bezpečnosti a regionálnej spolupráci v regióne Afrického rohu vrátane Červeného mora tým, že je okrem iného sídlom logistického centra operácie ATALANTA a vojenských jednotiek členských štátov EÚ. EÚ bude naďalej spolupracovať s Džibutskom na podpore inkluzívneho rastu a otváraní demokratického priestoru. EÚ tiež víta významný príspevok **Ugandy** k mieru a bezpečnosti v oblasti Afrického rohu a Veľkých jazier. EÚ bude naďalej podporovať inkluzívny rozvoj a demokratickú správu vecí verejných najmä s cieľom riešiť otázku zmenšujúceho sa demokratického a občianskeho priestoru a rastúceho napätia.
38. EÚ bude naďalej spolupracovať s **Eritreou**, pričom bude trvať na konštruktívnom programe na regionálnej a národnej úrovni vrátane dodržiavania zásad právneho štátu, demokratických hodnôt, ľudských práv, pracovného práva a medzinárodného humanitárneho práva v Eritrei, ako aj navonok.

Širší regionálny prístup zohľadňujúci meniaci sa regionálny poriadok

39. Zo všeobecnejšieho hľadiska má oblasť **Červeného mora** pre EÚ aj naďalej kľúčový význam vzhľadom na svoju dôležitosť pre stabilitu Afrického rohu a zároveň ako obchodná a komunikačná tepna. Je nevyhnutné zachovať stabilitu a slobodu plavby, ktoré sú v spoločnom záujme s touto oblasťou. EÚ podporí spoluprácu, dialóg a mierové urovnávanie sporov v oblasti Červeného mora a ponúkne privilegované vzťahy s regionálnymi iniciatívami, ako sú Rada arabských a afrických štátov hraničiacich s Červeným morom a Adenským zálivom a jednotka IGAD pre Červené more, a zároveň podporí inkluzívnejšie formáty. EÚ preskúma synergie – na súši, vo vzduchu a na mori – v oblasti mieru a bezpečnosti, zmeny klímy, biodiverzity, životného prostredia, dopravy a logistiky, udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja, migrácie, ako aj integrovaný prístup k oblasti Červeného mora a Afrického rohu.

40. Zásadný význam má v tomto regióne **Níl**. Dohodnutie urovnania sporu o etiópsku priehradu *Grand Ethiopian Renaissance* by výrazne prispelo k stabilite regiónu a udržateľnému rozvoju v troch dotknutých krajinách, t. j. Etiópii, Sudáne a Egypte, umožnilo by regionálnu integráciu a otvorilo dvere zahraničným investíciám. EÚ bude naďalej podporovať africkú angažovanosť a dialóg a spoluprácu zúčastnených strán v záujme budovania dôvery a dosiahnutia dohody o mierovom, udržateľnom a účinnom využívaní zdrojov Nílu. EÚ zintenzívni svoj podiel na vodnej diplomacii v celom povodí Nílu podporou cezhraničnej spolupráce v oblasti vôd a integrovaného hospodárenia s vodami.
41. EÚ v súlade so závermi Rady o stratégii EÚ pre indicko-tichomorský región¹² a so zreteľom na vývoj na východoafrickom pobreží, najmä v severnom Mozambiku, rozšíri svoju doterajšiu angažovanosť v oblasti Červeného mora a ďalej posilní svoj integrovaný prístup k priľahlým vodám **západného Indického oceánu**. EÚ sa bude usilovať riešiť spoločné výzvy a vytvárať synergie, aby pomohla zlepšiť spoluprácu pobrežných štátov a aktérov mimo regiónu v politickej, klimatickej, bezpečnostnej a hospodárskej oblasti, s pomocou okrem iného operácie ATALANTA a v prípade potreby o vojenskej prítomnosti členských štátov EÚ v tomto regióne.
42. EÚ bude naďalej pôsobiť a posilňovať svoje pôsobenie v oblasti **správy oceánov** okrem iného presadzovaním udržateľného modrého hospodárstva, bojom proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, posilňovaním spolupráce v rámci dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva a príspevkom k námornému obchodu.

¹² [Závery Rady o stratégii EÚ pre spoluprácu v indicko-tichomorskom regióne](#), 16. apríl 2021.

Komplexná mobilizácia politík a nástrojov v súlade s integrovaným prístupom

43. EÚ opätovne potvrdzuje, že je v záujme vykonania tejto stratégie pripravená zmobilizovať celú škálu svojich nástrojov. Posilnený politický dialóg medzi EÚ a jej členskými štátmi na jednej strane a krajinami Afrického rohu na strane druhej, a to aj na najvyššej úrovni, nám umožní spoločne pokročiť a zhodnotiť stanovené ciele. EÚ je v duchu svojej podpory demokracie, právneho štátu, správy vecí verejných a ľudských práv pripravená mobilizovať volebné misie, aby sprevádzali národné volebné procesy. V prípade potreby si EÚ vyhradzuje právo preskúmať svoju podporu a kedykoľvek aktivovať svoje režimy reštriktívnych opatrení, najmä režim pre prípad závažného porušovania ľudských práv vo svete.
44. **Osobitný zástupca EÚ (OZEÚ)** so silným regionálnym mandátom a zameraním na regionálne činnosti bude zohrávať kľúčovú úlohu pri zvyšovaní viditeľnosti, prítomnosti a angažovanosti EÚ so všetkými krajinami v regióne, prípadne relevantnými aktérmi v oblasti Afrického rohu a Červeného mora. OZEÚ tiež prispeje k posilneniu a zefektívneniu politickej angažovanosti EÚ, aby sa dosiahol pokrok v tejto stratégii, a to aj prostredníctvom zvýšenej koordinácie.
45. EÚ bude aj naďalej kľúčovým rozvojovým partnerom tohto regiónu. V duchu Tímu Európa sa budúcim Nástrojom susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (**NDICI**) – Globálna Európa umožní zásadne podporiť celkové ciele dlhodobého rozvoja a stability uvedené v tejto stratégii. Za podmienok stanovených v tomto nástroji sa tým tiež umožní ďalšia európska podpora budovania kapacít vojenských aktérov v záujme rozvoja a bezpečnosti pre rozvoj.
46. Okrem toho, osobitný význam pre udržateľný rozvoj regiónu, najmä pre zvýšenie investícií, podporu súkromného sektora, regionálnej integrácie a hospodárskeho rastu, bude mať mobilizácia nových **inovatívnych finančných nástrojov** EÚ vrátane Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj+.

47. Vytvorenie **Európskeho mierového nástroja** umožní opatrenia zamerané na budovanie kapacít vo vojenskej a obrannej oblasti okrem iného na podporu mandátov misií a operácií SBOP a štátnych inštitúcií, ako aj na podporu vojenských aspektov afrických mierových a bezpečnostných operácií.
48. V záujme mieru a bezpečnosti posilnia **misie a operácie SBOP** (EUTM Somalia, EUCAP Somalia a operácia ATALANTA) podľa potreby ďalšiu koordináciu s príslušnými partnermi v regióne. Spolu s inými nástrojmi EÚ budú aj naďalej základným pilierom integrovaného prístupu EÚ, ako aj reakcie na nové a prebiehajúce krízy. Pri budovaní a podpore bezpečnostných kapacít sa bude osobitná pozornosť venovať dodržiavaniu ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva.

Vykonávanie a ďalšie kroky

49. Pri **vykonávaní tejto novej stratégie** sa EÚ zameriava na úzku spoluprácu s krajinami regiónu, jednotlivo, ako aj spoločne, ako aj s multilaterálnymi a regionálnymi partnermi na politickej (IGAD, AÚ, OSN), finančnej (Svetová banka, MMF, AfDB a Parížsky klub) a tematickej úrovni (napr. WHO, WTO, UNEP, UNODC, UNHCR, IMO). EÚ sa bude usilovať o dialóg a spoluprácu aj s ďalšími relevantnými krajinami a medzinárodnými partnermi, aby sa posilnili jednotné prístupy na základe spoločných hodnôt a priorít. Bude úzko spolupracovať so súkromným sektorom a členmi diaspór a podporovať a posilňovať občiansku spoločnosť, a to aj na miestnej úrovni.
50. EÚ si uvedomuje zložitú situáciu v regióne a rýchle tempo sociálno-politického vývoja, a preto zabezpečí, aby sa jej činnosť a politiky neustále revidovali v závislosti od najnovšieho vývoja a získaných poznatkov. Rada vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a Komisiu, aby zaručili, že sa tvorba programu a vykonávanie rozvojovej spolupráce EÚ následne upraví. Dôležitým nástrojom budú v tejto súvislosti analýzy založené na dôkazoch. EÚ bude v záujme lepšej koherentnosti a udržateľnosti aj naďalej úzko spolupracovať s miestnymi humanitárnymi a rozvojovými aktérmi.

51. S cieľom zabezpečiť pravidelné politické nadväzujúce opatrenia a v súlade s prístupom vzájomnej zodpovednosti EÚ určí **konkrétne prioritné ciele** na národnej a regionálnej úrovni po konzultácii s dotknutými krajinami a na základe koordinácie a vzájomnej výmeny s relevantnými partnermi. Rada má v úmysle získať podporu od delegácií EÚ a akreditovaných zastúpení svojich členských štátov, pokiaľ ide o monitorovanie plnenia týchto cieľov a určovanie konkrétnych opatrení, ktoré by pomohli pri ich dosahovaní. Rada pravidelne posúdi dosiahnutý pokrok a vyzýva vysokého predstaviteľa a Komisiu, aby navrhli konkrétne spôsoby realizácie, monitorovania a hodnotenia tejto stratégie.
52. Informovanie verejnosti o politikách, aktivitách a programoch EÚ má zásadný význam, ak sa má zaručiť všeobecné povedomie o vzájomných záväzkoch a ich vplyve.
53. Na záver EÚ opakuje svoj zámer posilniť a prehĺbiť strategický vzťah a partnerstvo s Africkým rohom a jeho krajinami. EÚ prostredníctvom spoločného postupu dokáže, že je solídnym partnerom tohto regiónu.
-